

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.
INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XII

BELGRADE 1981

<http://www.balkaninstitut.com>

КУЛТУРА НАРОДОВ БАЛКАНА В НОВОЕ ВРЕМЯ, Балканские исследования, вып. 6, Институт славяноведения и балканистики, Академия наук СССР Москва 1980. 197 стр.

Књига *Култура народо̀в Балкана в новое время* обухвата раздобље од краја XVIII до прве половине XIX века, тј. доба народног препорода балканских народа. Књига има два поглавља: *Проблеми формирања националних култура и Историја руско-балканских културних веза*. Књига садржи и рецензије публикација са балканском проблематиком објављених у СССР-у, затим хроничку међународних балканских скупова у 1979. и библиографију књига и часописа са балканистичком садржином објављених у СССР-у у току 1977. и 1978.

У предговору Е. П. Лвова износи опште карактеристике развоја културе балканских народа у новије време, које су резултат специфичности друштвеног развитака, као и спољашњи утицаји на његов развитак, посебно европских народа у току XVII и првих деценија XIX века. Анализирајући друштвени развитак балканских народа, аутор констатује да балкански народи нису имали могућности да у културном развитуку у доба турског ропства пређу етапе које су биле овојствене западно-европским народима. Тако, на пример културни развитак балканских народа није имао свој природни прелаз из средњовековне у ренесансну културу, односно у њиховом развитуку нису дошли до изражаја барок и класицизам. Међутим, националноослободилачки покрети балканских народа допринели су да се те празнине допуне, повезујући народну традицију са утицајем западно-европских народа, што је допринело стварању посебних националних култура у доба националног препорода.

Научни прилози у едницији распоређени су на следећи начин: Проблеми формирања националних култура:

В. М. Полевеј — *О неким њроблемама развика националне уметности новога времена у земљама балканског реџиона*; И. Колев (Бугарска) — *Историјска мисао балканских народа у XVIII веку и формирање националних лиџера-*

тура; А. Д. Желтјаков — *О њроблему извора о њросејиџиелсџиу у Османској имџерији: формирање и развика свејовних џнденција у џурској кулџури XVIII до средине XIX века*; Т. Ф. Серкова — *О неким асџекџима развика албанске кулџуре*; Е. П. Лвова — *Бугарско занџиџиџво у Прејороду и у сџиџему балканске уметности*; Н. А. Ајзенџтајн — *Проблеми формирања џурске лиџераџуре у радовима совџејских џурколоџа 50 — 70. џодине*; Д. Ф. Поплико — *Из историје развика срџске кулџуре новога доба у Босни и Херџевини: Лиџерарно наслеџиџво Васе Пелаџиџа*.

Из историје руско-балканских културних веза: О. А. Белоброва — *О џрчкој џеми у руској уметности у џреџој џреџини XIX века*; Г. Л. Арџ — *Грџки научџак Д. Гобделаас у Русији*; М. В. Фридман — *Румунска уметности у друџој џоловини XIX века и руско-румунске кулџурне везе*; Ј. И. Иванова — *Осџивање јужнословенској џансиона у Николајеџу*; С. И. Данџенко — *Акџивности П. А. Кулаковској у Србији (из историје руско-срџских научџких веза у џоследњој џетвџртици XIX века)*.

За југословенску историографију и историју књижевности посебни пажњу заслужује џланак Илије Колева у коме се износи паралеле у културном и књижевном развитуку балканских и јужнословенских народа, затим Дине Поплико која износи биографске и библиографске податке о животоу и раду Васе Пелаџиџа, и на крају, Јулије Иванове о јужнословенском пансиону у Николајеџу где су се џколовала деца из наших крајеџа, посебно из Македоније.

Треба истаџи џланак С. И. Данџенка *Акџивности П. А. Кулаковској у Србији* у коме се поред богате библиографије о раду Кулаковског дају и архивски извори о његовом научном раду у Србији.

Климент Цамбазовски